

bringende lave priser, men naar den alligevel blev afhændet, skyldes det ønsket om at rydde lageret op, før næste fangst begynder. Nogen styrkelse af landets økonomiske stilling udover dette betegner denne handel sikkert ikke.

Landets økonomiske Stilling blev saaledes ikke forbedret ved dette i alle Verdens Blade saa stærkt opreklamerede Indkøb af for 3 Mill. Kr. Fisk; dets økonomiske Stilling bliver neppe heller styrket ved de sidste fra Sovjetregeringen gjorte Tilbud paa Indkøb af fersk Fisk. Om dette Indkøb har man ikke kunnet læse noget i Eks. i de danske Aviser. Rosta har forholdt sig tavs, der er nemlig efter norske Blade at dømme ikke noget at reklamere med. Indkøbene skal foregaa paa Kredit. Fiskerne, der som bekendt ikke er Kapitalister, skal sælge paa Kredit, og Staten opfordres derfor til at yde den.

Akkurat det samme Pres vil vi komme ud for herhjemme, hvis vi faar en Overenskomst. Det er egentlig mindre vel betænkt af Moskva. Sovjetregeringen burde endnu i nogen Tid forsøge paa at købe kontant for at lægge et moralsk Pres paa os; den hidtil dog saa billige Reklame med de tre Millioner Kroner har gjort et stort Indtryk paa visse Kredse her i Landet, ligesom for øvrigt de famøse 100 eller 200 Mill. Kr. i Sverige, der i de sidste officielle Meddelelser blev reduceret til 25 Millioner i 9 Maaneder.

Kreditspørgsmaalet er yderligere blevet aktuelt for alle Lande gennem de Erklæringer, Sovjetregeringens Repræsentanter gentagne Gange i den senere Tid har fremsat. Disse Erklæringer gaar ud paa uden Forbehold at indrømme, at Forudsætningen for, at russiske Vareindkøb skal kunne finde Sted, er Kreditgivning. Jeg maa overlade den nærmere Udredning for Danmarks Vedkommende til mere finanskyndige end mig; men jeg maa dog tillade mig at nære nogen Tvivl om, at de interesserede Firmaer skulde føle sig kaldet til at levere Varer til Rusland paa Kredit. Jeg tror ikke, der findes en Mand i Landet, som for Øjeblikket vil sende en Drittel til Rusland paa Kredit. Hvorvidt vore Banker skulde føle noget Ønske i saa Henseende, er maaske noget tvivlsomt. Men er det saaledes, vil en eventuel Handel med Rusland som en nødvendig Forudsætning kræve en statsgaranteret Kredit.

For at gaa med til noget saadant under de nuværende Forhold maatte man have en meget stærk Tro paa, at et Handels-samkvem med Rusland vilde bringe os

store samfundsmæssige Værdier, og fra Folk, som har denne Tro i Behold, fremhæves det jo ogsaa som et Argument, at Beskæftigelsesgraden her i Landet vilde stige ved Genoptagelsen af Handelen med Rusland. For Englands Vedkommende nægter Sir Robert Horne, at noget saadant er sket; og naar man ved, at hele Vareomsætningen med Rusland i de sidste 9 Maaneder har udgjort ca. 400 000 Pund Sterling, vil man erkende, at han ganske sikkert har Ret i denne sin Opifattelse. For vort Vedkommende vilde f. Eks. Eksport af de efter Sigende her i Landet oplagrede Varer, der i sin Tid skal være indkøbt med Tyskland for Øje, neppe kunne faa Beskæftigelsesgraden til at stige, idet Udrømningen ikke vilde formindske de Varer, der her i Landet findes til det hjemlige Forbrug. Hvad Industrien angaar, har jeg aldrig hørt nogen industridrivende hævde, at en saadan Handelsforbindelse i den nærmere Tid skulde kunne have Indflydelse paa Beskæftigelsesgraden. Jeg finder det urigtigt under de nuværende Forhold med den store Arbejdsløshed, vi har, stadig og stadig at ville foregøgle Befolkningen, at hvis vi fik en saadan Overenskomst, vilde Beskæftigelsesgraden betydeligt stige, naar man ved, at det ikke kan eller vil blive Tilfældet.

Naar man i Agitationsøjemed søger at faa Befolkningen til at tro, at en Overenskomst med Rusland vilde bringe uhyre pekuniære Fordele, stimulere Pengemarkedet og bringe Beskæftigelsesgraden i Vejret, maa man derfor, om man da vil være ærlig, tage Standpunkt til Kreditspørgsmaalet. Det kan ikke afvises med, at Sovjetregeringen nok vil betale, fordi den har betalt de og de Summer tidligere. Sovjetregeringen kan efter sine egne Udtalelser ikke fortsætte med at betale kontant; Kreditspørgsmaalet er og bliver Hovedspørgsmaalet, saa snart man søger at vække store Forventninger. Det blotte Forsøg paa at tilfredsstille disse Forventninger vil komme til at koste Skatteyderne meget store Summer. Man bør se nøgternt og koldblodigt paa dette Spørgsmaal, hvorved man ogsaa vil blive nødt til at lade Illusionerne fare og atter en Gang faa Fodfæste i den virkelige Verden.

Interessen i Øjeblikket ved en Handelsoverenskomst ligger som allerede sagt foruden i Muligheden for Afsætning af mindre Varepartier, hvilket kan være betydningsfuldt for de enkelte, men er uden videre Interesse for det samlede Samfund, i Muligheden af at oprette en Observationspost